

EPLOEuropean Public Law
Organization

2/12/2024

Συνέδριο με θέμα «Σύνταγμα - Ευρώπη - Ελλάδα»

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 29 Νοεμβρίου 2024 στο Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», με την ευγενική φιλοξενία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Συνέδριο που συνδιοργάνωσε **το Ινστιτούτο για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO)** σε συνεργασία με **το Ίδρυμα Κωνσταντίνου και Αρτέμιδος Κυριαζή υπό την Αιγίδα της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου** και την πολύτιμη υποστήριξη **του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας κ. Μιχάλη Πικραμένου**, με θέμα «**Το Σύνταγμα – Ευρώπη – Ελλάδα**».

Με τη συμμετοχή διεθνώς αναγνωρισμένων Καθηγητών συνταγματικού δικαίου και άλλων ακαδημαϊκών, διακεκριμένων επιστημόνων, αξιωματούχων και λοιπών προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους από τον δημόσιο τομέα και την αγορά, διεξήχθη ένας πολύπτυχος, υψηλού επιπέδου διάλογος σχετικά με το ενδεχόμενο υιοθέτησης ενός «Ευρωπαϊκού» Συντάγματος, σχετικά με την επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση αλλά και συνολικά αναφορικά με την έννοια, τους συσχετισμούς αλλά και την προοπτική του Συντάγματος στην Ελλάδα εν όψει των καταγιτιστικών αλλαγών που συντελούνται καθημερινά στην ελληνική αλλά και την ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία.

Χαιρετισμούς απηύθυναν κατά την έναρξη του Συνεδρίου **ο κ. Γεράσιμος Σιάσος**, Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **η κα Αικατερίνη Ηλιάδου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου και Διευθύντρια του Τομέα Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **ο κ. Νικόλας Κανελλόπουλος**, Δικηγόρος και Πρόεδρος του Ινστιτούτου για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη και **ο κ. Νικόλαος Κυριαζής**, Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Πρόεδρος του Ιδρύματος Κωνσταντίνου και Αρτέμιδος Κυριαζή. Μεγάλη τιμή για τη διοργάνωση υπήρξε το γεγονός ότι η εισαγωγική τοποθέτηση στο Συνέδριο έγινε από τον **κ. Παναγιώτη Πικραμμένο**, Πρώην Πρωθυπουργό και Πρώην Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης.

Το θέμα της πρώτης ενότητας, την οποία Ομότιμος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ήταν «**Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα**» ενώ εισηγήσεις παρουσίασαν οι: **κ.κ. Anna Sarah Lind**, Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Ουψάλα, **Ευάγγελος Βενιζέλος**, Πρώην Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και **Λίνα Παπαδοπούλου**, Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου (Έδρα Jean Monnet) της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ο κ. **Giuliano Amato**, Πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας, Επίτιμος Πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας, Επίτιμος Πρόεδρος της Διεθνούς Πανεπιστημιακής Σχολής European Law & Governance School (ELGS) του EPLO, δεν κατάφερε τελικώς να παρευρεθεί λόγω έκτακτης προσωπικής υποχρέωσης αλλά παρακολουθήσαμε μαγνητοσκοπημένη την πολύ ενδιαφέρουσα εισήγησή του.

Η δεύτερη ενότητα ασχολήθηκε με **τη σύνδεση του Συντάγματος με την Οικονομία και την Ανάπτυξη** και τη συντόνισε **ο Καθηγητής Σπυρίδων Φλογαίτης**, Διευθυντής του Ευρωπαϊκού

EPLO

European Public Law
Organization

Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO). Εισηγητές στην ενότητα αυτή ήταν ο **κ. Νικόλαος Κυριαζής**, Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Πρόεδρος Δ.Σ. Ιδρύματος Κ&Α. Κυριαζή, ο οποίος παρουσίασε μια κοινή εργασία που έχει εκπονήσει με τον **κ. Εμμανουήλ Μάριο Οικονόμου**, Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο **κ. Γεώργιος Κ. Μπήτρος**, Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η **κα Χαρούλα Απαλαγάκη**, Acting Γενική Διευθύντρια της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Καθηγήτρια Αστικού Δικονομικού της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Αντικείμενο της τρίτης ενότητας, την οποία συντόνισε ο **κ. Κωνσταντίνος Μενουδάκος**, Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Πρόεδρος του Οργανισμού Προώθησης Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (Ο.Π.Ε.Μ.Ε.Δ.), Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ., ήταν το «**Σύνταγμα και Ανθρώπινα Δικαιώματα**». Στην ενότητα αυτή τις εισηγήσεις τους παρουσίασαν οι **κ.κ. Γιώργος Καραβοκύρης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, **Λίλιαν Μήτρου**, Καθηγήτρια στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Πρόεδρος του Ινστιτούτου για την Ιδιωτικότητα, τα Προσωπικά Δεδομένα και την Τεχνολογία, EPLO, **Ιωάννης Δρόσος**, Ομότιμος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και **Σπυρίδων Βλαχόπουλος**, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η τελευταία ενότητα ασχολήθηκε με τη **σχέση του Συντάγματος με την Πολιτική**. Τον συντονισμό της εξαιρετικά ενδιαφέρουσας συζήτησης ανέλαβε ο **κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου**, Δικηγόρος και Πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης με τη συμμετοχή του **Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεωργίου Γεραπετρίτη, της κας Άνας Διαμαντοπούλου**, Προέδρου του ΔΙΚΤΥΟΥ για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη και του **κ. Γιώργου Κατρούγκαλου**, Καθηγητή Δημοσίου Δικαίου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, πρώην Υπουργού.

Η εκδήλωσή μας ολοκληρώθηκε με την πολύ ενδιαφέρουσα και μεστή σύνοψη των εργασιών του Συνεδρίου από τον **κ. Μιχάλη Πικραμένο, Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας**.

Το Συνέδριο τίμησαν με την παρουσία τους, μεταξύ άλλων:

- η κα Ιωάννα Κλάπα – Χριστοδουλέα, Πρόεδρος του Αρείου Πάγου,
- η κα Άϊριν (Ειρήνη) Σάρπ, Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, Επίτιμη Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας,
- η κα Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων,
- ο κ. Ιωάννης Συμεωνίδης, Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων,
- ο κ. Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- η κα Αγγελική Παπαπαναγιώτου - Λέζα, Αντεπίτροπος της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων,
- ο κ. Οδυσσέας Σπαχής, Σύμβουλος Επικρατείας,
- ο κ. Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- ο κ. Νικόλαος Σεκέρογλου, Πάρεδρος και Εκπρόσωπος Τύπου του Συμβουλίου της Επικρατείας,

EPLO

European Public Law
Organization

- η κα Μελίνα Περγίκη και ο κ. Σωτήριος Πετάκος, Εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- η κα Μαρίνα Ελένη Κωνσταντινίδου, ο κ. Φιλοκτήμων Αρναούτογλου και ο κ. Γεώργιος Σταυρόπουλος Αντιπρόεδροι του ΣτΕ ε.τ.,
- η κα Βασιλική Καραδήμα, Επίτιμη Δικαστής και Σύμβουλος της ΕΑΔΗΣΥ,
- ο κ. Κυριάκος Οικονόμου, Αρεοπαγίτης ε.τ. και μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου μας,
- ο κ. Βασίλειος Μαρκής, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου ε.τ., Επίτιμος Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου μας,
- η κα Γλυκερία Σιούτη, Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του EPLO,
- ο κ. Ναπολέων Μαραβέγιας, Καθηγητής της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών,
- ο κ. Δημήτρης Μάντζος, Βουλευτής Επικρατείας και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής,
- ο κ. Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής,
- ο κ. Σταύρος Ασθενίδης, Διευθύνων Σύμβουλος της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.,
- η κα Φαίη Μακαντάση, Διευθύντρια Ερευνών στον ερευνητικό οργανισμό διαΝΕΟσις,
- ο κ. Cardoso Pedro, Αναπληρωτής Επικεφαλής της Αποστολής της Πρεσβείας της Βραζιλίας στην Αθήνα,
- ο κ. Löffler Hans-Günterrk από τη Γερμανική Πρεσβεία στην Αθήνα
- η κα Oanta Katalin, Σύμβουλος στην Πρεσβεία της Ρουμανίας στην Αθήνα.

Επίσης, παρέστησαν πλήθος άλλων εκπροσώπων του νομικού, δικαστικού και ακαδημαϊκού κόσμου, φοιτητών των Νομικών Σχολών της χώρας, αλλά και πολλών νέων Νομικών και Δικηγόρων.

Χορηγός του Συνεδρίου ήταν η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

συντόνισε ο κ. **Βασίλειος Σκουρής**, πρώην Πρόεδρος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,